

LEMBAGA HASIL DALAM NEGERI MALAYSIA

**PENCUKAIAN PERKONGSIAN
BAHAGIAN I – PENENTUAN
KEWUJUDAN SUATU PERKONGSIAN**

KETETAPAN UMUM NO. /2021

TARIKH PENERBITAN: 2021

**PENCUKAIAN PERKONGSIAN
BAHAGIAN I – PENENTUAN
KEWUJUDAN SUATU PERKONGSIAN**

LEMBAGA HASIL DALAM NEGERI MALAYSIA

**Ketetapan Umum No. /2021
Tarikh Penerbitan: 2021**

Diterbitkan oleh

Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia

Edisi Pertama

© 2021 oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia

Semua hak cipta terpelihara ke atas Ketetapan Umum ini adalah milik Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia. Satu salinan cetak atau elektronik boleh dibuat untuk kegunaan peribadi. Firma dan persatuan profesional dibenarkan untuk menggunakan Ketetapan Umum ini untuk tujuan latihan sahaja. Penerbitan semula secara sistematik atau berganda, pengedaran ke pelbagai lokasi melalui elektronik atau cara lain, duplikasi apa-apa bahan dalam Ketetapan Umum ini untuk bayaran atau tujuan komersil, atau pengubahsuaian kandungan Ketetapan Umum adalah dilarang sama sekali.

KANDUNGAN	Muka surat
1. Objektif	1
2. Peruntukan Undang-Undang Berkaitan	1
3. Tafsiran	1
4. Pengenalan	2
5. Ciri-Ciri Suatu Perkongsian	2
6. Kewujudan Suatu Perkongsian	4
7. Jenis-Jenis Ahli Kongsi	14
8. Akaun Perkongsian	16
9. Pengemukaan Borang Nyata Cukai Pendapatan	17
10. Penafian	17

KETETAPAN UMUM KETUA PENGARAH

Seksyen 138A Akta Cukai Pendapatan 1967 (ACP) memperuntukkan bahawa Ketua Pengarah mempunyai kuasa untuk membuat Ketetapan Umum berkenaan dengan pemakaian mana-mana peruntukan dalam ACP.

Ketetapan Umum diterbitkan sebagai panduan kepada orang awam dan pegawai Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia. Ia menggariskan tafsiran Ketua Pengarah berhubung peruntukan tertentu undang-undang cukai dan polisi serta prosedur yang terpakai mengenainya.

Ketua Pengarah boleh menarik balik, sama ada keseluruhan atau sebahagian daripada Ketetapan Umum ini melalui notis penarikan balik atau dengan penerbitan Ketetapan Umum yang baharu.

**Ketua Pengarah Hasil Dalam Negeri,
Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia.**

1. Objektif

Objektif Ketetapan Umum (KU) ini adalah untuk menyediakan suatu penerangan terhadap penentuan kewujudan suatu perkongsian bagi tujuan cukai pendapatan.

2. Peruntukan Undang-Undang Berkaitan

2.1 KU ini mengambil kira undang-undang yang berkuat kuasa pada tarikh KU ini diterbitkan.

2.2 Peruntukan Akta Cukai Pendapatan 1967 (ACP) yang berkaitan dengan KU ini adalah seksyen 2 dan 20, subseksyen 19(6), 70(2), 86(1) dan 86(3), perenggan 4(a) dan 4(b).

3. Tafsiran

Perkataan yang digunakan dalam KU ini mempunyai maksud berikut:

3.1 “Perkongsian” bermaksud apa-apa jenis persatuan (termasuk duga niaga bersama, sindiket dan hal di mana satu pihak kepada persatuan itu adalah sendirinya suatu perkongsian) antara pihak-pihak yang telah bersetuju untuk menggabungkan apa-apa hak, kuasa, harta, tenaga atau kemahiran mereka bagi tujuan menjalankan suatu perniagaan dan berkongsi keuntungan daripadanya, tetapi tidak termasuk suatu keluarga sekutu Hindu sungguhpun keluarga itu boleh menjadi ahli kongsi dalam suatu perkongsian, suatu perkongsian liabiliti terhadap dan mana-mana persatuan yang ditubuhkan mengikut satu skim pembiayaan bersesuaian dengan prinsip Syariah.

3.2 “Perniagaan” termasuk profesion, pencarian dan perdagangan dan setiap pengilangan, usaha atau urusan yang bercorak perdagangan, tetapi tidak termasuk penggajian.

3.3 “Individu” bermaksud orang biasa.

3.4 “Orang” termasuk suatu syarikat, suatu kumpulan orang, suatu perkongsian liabiliti terhadap dan suatu perbadanan tunggal.

3.5 “Syarikat” bermaksud suatu pertubuhan perbadanan dan termasuk mana-mana kumpulan orang yang ditubuhkan dengan suatu identiti berasingan di sisi undang-undang oleh atau di bawah undang-undang suatu wilayah di luar Malaysia dan suatu amanah perniagaan.

3.6 “Kumpulan orang” bermaksud suatu kumpulan orang yang tidak diperbadankan (bukan suatu syarikat), termasuk suatu keluarga sekutu Hindu tetapi tidak termasuk suatu perkongsian.

- 3.7 “Tahun taksiran” bermaksud tahun kalendar.
- 3.8 “Tahun asas” mempunyai maksud seperti mana ditentukan mengikut seksyen 20 ACP.

4. Pengenalan

- 4.1 Suatu perkongsian secara umum adalah suatu persetujuan oleh dua atau lebih orang untuk menjalankan perniagaan bersama dengan tujuan mendapatkan untung. Perkongsian di Malaysia dikuatkuasakan oleh Akta Perkongsian 1961 (AP) dan perlu didaftarkan di bawah Akta Pendaftaran Perniagaan 1956 yang mana dikawal selia oleh Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM).
- 4.2 Walaupun suatu perkongsian adalah suatu hubungan yang sah, ia tidak diperakui dalam undang-undang sebagai suatu entiti undang-undang berasingan seperti suatu perkongsian itu tidak berbeza daripada ahli-ahli kongsi yang membentuknya. Di Malaysia, keuntungan perniagaan suatu perkongsian tidak dikenakan cukai pada peringkat perkongsian tetapi cukai dikenakan di tangan setiap ahli kongsi berdasarkan bahagian pendapatan ahli kongsi daripada perkongsian itu pada kadar cukai yang berkaitan.

5. Ciri-Ciri Suatu Perkongsian

Ciri-ciri suatu perkongsian adalah berdasarkan kepada pentafsirannya dengan mengikut AP dan ACP seperti berikut:

5.1 Akta Perkongsian 1961 (AP)

- 5.1.1 Suatu perkongsian didefinisikan di bawah subseksyen 3(1) AP berkenaan sebagai “hubungan yang wujud di antara orang-orang dalam menjalankan perniagaan bersama dengan tujuan keuntungan”. Persetujuan kepada suatu perkongsian boleh wujud secara lisan, atau bertulis menerusi satu surat ikatan rasmi. Walau bagaimanapun, suatu persetujuan sahaja tidak mencukupi kerana perlu ada keterlibatan oleh ahli-ahli kongsi dalam menjalankan perniagaan bersama dengan tujuan mendapatkan keuntungan.
- 5.1.2 Mengikut subseksyen 47(2) AP berkenaan, suatu perkongsian adalah suatu persatuan di antara minimum dua tetapi tidak lebih daripada 20 orang kerana ianya menyalahi seksyen 13 Akta Syarikat 2016. Orang-orang yang menubuhkan suatu perkongsian secara individu dinamakan ahli-ahli kongsi dan secara kolektif dinamakan suatu firma. Nama di bawah mana perniagaan perkongsian ini dijalankan dinamakan nama firma.

- 5.1.3 Ahli-ahli kongsi dalam suatu perkongsian perlu menjalankan suatu perniagaan bersama. Perniagaan termasuk setiap perdagangan, pekerjaan, atau profesion. Perniagaan bersama adalah keterlibatan ahli-ahli kongsi dengan tujuan yang sama, berkongsi hak dan tanggungjawab dalam perniagaan perkongsian tersebut. Jika terdapat hanya satu niat oleh ahli-ahli kongsi untuk memulakan perniagaan atau melakukan tindakan-tindakan permulaan tanpa keterlibatan ahli-ahli kongsi, ia tidak semestinya membentuk suatu perkongsian.
- 5.1.4 Ia hendaklah dengan tujuan mendapatkan keuntungan. Dalam membentuk suatu perkongsian, ahli-ahli kongsi perlu bersetuju untuk menjalankan suatu perniagaan yang berkongsi keuntungan dan kerugian perniagaan. Dengan itu, semata-mata berkongsi suatu pendapatan kasar perniagaan atau perbelanjaan iaitu bukan pada peringkat berkongsi keuntungan atau kerugian, tidak membentuk suatu perkongsian.
- 5.1.5 Subseksyen 3(2) AP berkenaan mengecualikan persatuan tertentu bagi maksud suatu perkongsian. Jika hubungan di antara ahli-ahli mana-mana syarikat atau persatuan yang -
- (a) berdaftar sebagai suatu syarikat di bawah Akta Syarikat 2016 atau suatu koperasi yang berdaftar di bawah apa-apa undang-undang bertulis berkaitan koperasi; atau
 - (b) ditubuhkan atau diperbadankan oleh atau dalam melaksanakan –
 - (i) apa-apa undang-undang lain yang berkuatkuasa di Malaysia atau apa-apa bahagian daripadanya; atau
 - (ii) apa-apa surat kurnia, Piagam Diraja atau Akta Parlimen United Kingdom.

Sebagai contoh pertubuhan amal atau keagamaan, kelab, persatuan, koperasi, pemegang saham dalam sebuah syarikat terhad atau ahli suatu persatuan jika ditubuhkan di bawah apa-apa Akta Parlimen, begitu juga pertubuhan faedah bersama dan pertubuhan pembinaan tidak dianggap sebagai suatu perkongsian.

5.2 Akta Cukai Pendapatan 1967 (ACP)

Seksyen 2 ACP berkenaan mendefinisikan suatu perkongsian sebagai –

- (a) suatu jenis persatuan di antara orang-orang terlibat dalam suatu perniagaan;

- (b) suatu persetujuan (dinyatakan atau tersirat) di antara orang-orang yang menggabungkan hak, kuasa, harta atau kemahiran mereka bagi tujuan menjalankan suatu perniagaan; dan
- (c) mempunyai satu objektif untuk memperoleh dan berkongsi keuntungan daripada menjalankan suatu perniagaan;
- (d) termasuk duga niaga bersama, sindiket dan hal di mana suatu pihak kepada persatuan itu adalah sendirinya suatu perkongsian;
- (e) tidak termasuk yang berikut -
 - (i) suatu keluarga sekutu Hindu sungguhpun keluarga itu boleh menjadi ahli kongsi dalam suatu perkongsian;
 - (ii) suatu perkongsian liabiliti terhad; dan
 - (iii) mana-mana persatuan yang ditubuhkan menurut satu skim pembiayaan mengikut prinsip-prinsip Syariah seperti suatu perkongsian yang ditubuhkan di bawah skim pembiayaan Musyarakah Mutanaqisah.

6. Kewujudan Suatu Perkongsian

Penentuan kewujudan suatu perkongsian adalah suatu persoalan perundangan berdasarkan fakta-fakta setiap kes.

6.1 Kaedah-kaedah penentuan kewujudan suatu perkongsian

Penentuan sama ada suatu perkongsian wujud, perlu diambilkira ketetapan-ketetapan berikut menurut peruntukan seksyen 4 AP berkenaan:

- (a) Pemilikan bersama (penyewaan bersama, penyewaan sepunya, harta bersama, harta sepunya, milikan sebahagian) oleh dua atau lebih orang-orang tidak secara sendirinya mewujudkan suatu perkongsian sama ada dipegang atau dimiliki, dan sama ada mereka ada atau tidak berkongsi apa-apa keuntungan dibuat daripada penggunaannya;

Sebagai contoh, sepasang suami dan isteri secara bersama memiliki seunit kedai tidak secara sendirinya mewujudkan suatu perkongsian walaupun pasangan itu menjalankan perniagaan mereka di kedai tersebut.

Maksud milikan bersama, milikan sepunya dan milikan sebahagian adalah seperti berikut:

- (i) Milikan bersama bermaksud setiap pemilik mempunyai bahagian hak yang sama dalam surat ikatan, terletak hak pada masa, kepentingan, milikan dan hak kemandirian yang sama dalam aset itu. Ketika kematian

seorang pemilik, kepentingannya dipindahkan kepada pemilik bersama yang masih hidup.

- (ii) Milikan sepunya bila mana dua atau lebih orang-orang boleh berkongsi, mempunyai kepentingan dan milikan bahagian tidak sama atau surat ikatan terletak hak pada masa berlainan walau pun setiap orang memiliki suatu bahagian daripada keseluruhan aset tersebut. Namun, tidak ada kemandirian dalam milikan sepunya dan seorang pemilik boleh memindahkan bahagiannya dalam aset tersebut kepada orang lain yang akan menjadi pemilik baharu dalam milikan sepunya.
 - (iii) Milikan sebahagian merujuk kepada pemilik yang membahagikan apa yang diperoleh dari penggunaan bahagian mereka dalam harta tanah yang dimiliki. Sebagai contoh, dua orang penyewa bersama sebuah rumah menyewakannya kepada pihak ketiga dan pendapatan yang diterima dibahagikan di antara keduanya. Mereka tidak dianggap ahli-ahli kongsi walau pun mereka mungkin membelanjakan pendapatan itu untuk pembaikan sebelum diagihkan.
- (b) Berkongsi pulangan kasar tidak dengan sendirinya mewujudkan suatu perkongsian, sama ada orang-orang yang berkongsi pulangan tersebut ada atau tidak ada apa-apa hak atau kepentingan dalam apa-apa harta daripada yang mana atau daripada penggunaan yang mana pulangan tersebut diperoleh;

Sebagai contoh, Swee Lin memiliki sebuah pawagam dan Xiao Zhang yang mengurus persembahan yang diadakan di pawagam tersebut, bersetuju untuk berkongsi hasil jualan tiket, tidak membentuk suatu perkongsian.

- (c) Seorang yang menerima satu bahagian keuntungan daripada suatu perniagaan adalah zahirnya (prima facie) bukti orang itu adalah ahli kongsi dalam perniagaan tersebut, tetapi penerimaan bahagian tersebut semata-mata, atau suatu pembayaran yang bergantung pada atau berubah dengan keuntungan suatu perniagaan, tidak sendirinya menjadikan orang itu ahli kongsi dalam perniagaan tersebut atau bertanggungjawab sedemikian; dan terutamanya -

- (i) seorang yang menerima suatu hutang atau amaun tuntutan lain, sama ada secara ansuran atau selainnya, daripada keuntungan terakru suatu perniagaan tidak sendirinya menjadikan orang itu ahli kongsi dalam perniagaan tersebut atau bertanggungjawab sedemikian;

Suatu perkongsian tidak wujud di mana seorang yang memberi kepada pemiutang orang itu tanahnya untuk menjalankan suatu perniagaan

dan keuntungan daripada perniagaan tersebut digunakan untuk membayar pemiutang itu.

- (ii) suatu kontrak untuk saraan seorang suruhan atau ejen seseorang terlibat dalam suatu perniagaan oleh suatu keuntungan perniagaan yang dikongsi tidak sendirinya menjadikan orang suruhan atau ejen ahli kongsi dalam perniagaan tersebut atau bertanggungjawab sedemikian; Seorang pekerja yang menerima gaji daripada majikannya, terdapat perhubungan di antara tuan dan orang suruhan, dengan itu perkongsian tidak wujud.

Pemerhatian

Definisi 'perniagaan' dalam AP berkenaan termasuk pekerjaan, yang boleh bermaksud suatu penggajian, tetapi definisi 'perniagaan' dalam ACP mengecualikan penggajian.

- (iii) seorang balu atau seorang anak kepada ahli kongsi yang meninggal dunia, dan menerima dengan cara anuiti suatu bahagian keuntungan dibuat dalam perniagaan yang mana orang yang meninggal dunia tersebut adalah ahli kongsi, adalah tidak, dengan alasan penerimaan tersebut sahaja, ahli kongsi dalam perniagaan atau bertanggungjawab sedemikian;

Seorang balu yang menerima bahagian keuntungan ahli kongsi yang meninggal dunia tidak dianggap ahli kongsi perkongsian tersebut.

- (iv) pendahuluan wang dengan cara suatu pinjaman kepada seorang yang terlibat atau akan terlibat dalam apa-apa perniagaan atas suatu kontrak dengan orang itu yang mana pemberi pinjam menerima satu kadar faedah berubah dengan keuntungan tersebut, atau menerima suatu bahagian keuntungan, terbit daripada menjalankan perniagaan itu, tidak sendirinya menjadikan pemberi pinjam ahli kongsi dengan orang itu atau beberapa orang yang menjalankan perniagaan tersebut atau bertanggungjawab sedemikian, dengan syarat kontrak itu bertulis dan ditandatangani oleh atau bagi pihak semua pihak-pihak padanya; dan

Berdasarkan suatu kontrak bertulis, sebagai contoh Yong bersetuju untuk memberi pendahuluan kepada Joshua dan sebagai pulangan Yong akan dibayar suatu faedah bersamaan RM10 atas setiap RM1,000 keuntungan perniagaan Joshua, tidak menjadikan Yong dan Joshua sebagai ahli-ahli kongsi.

- (v) seorang yang menerima, dengan cara anuiti atau sebaliknya, suatu bahagian keuntungan suatu perniagaan sebagai balasan kepada penjualan nama baik perniagaannya, adalah bukan dengan alasan penerimaan tersebut sahaja, ahli kongsi dalam perniagaan tersebut atau bertanggungjawab sedemikian.

Sanusi menjual perniagaannya Restu Enterprise termasuk nama baik perniagaan itu kepada Arif. Beliau memperkenalkan Arif kepada pelanggan-pelanggan Restu Enterprise sedia ada dan menerima suatu bahagian keuntungan perniagaan Restu Enterprise sebagai balasan atas jualan nama baik tersebut, tidak menjadikan mereka ahli-ahli kongsi.

6.2 Pertimbangan fakta-fakta untuk menentukan suatu perkongsian

Tafsiran suatu perkongsian merupakan satu persoalan undang-undang. Jalinan hubungan di antara pihak-pihak yang dibuktikan melalui kaedah-kaedah menjalankan suatu perniagaan merupakan satu persoalan fakta. Antara fakta-fakta yang dipertimbangkan untuk menentukan kewujudan suatu perkongsian adalah:

- (a) sama ada terdapat perjanjian perkongsian rasmi iaitu suatu surat ikatan perkongsian;
- (b) sama ada perkongsian tersebut berdaftar dengan mana-mana badan sewajarnya seperti SSM, Institut Akauntan Malaysia, Institut Akauntan Awam Bertauliah Malaysia, dan sebagainya;
- (c) adakah terma-terma surat ikatan perkongsian sememangnya diikuti – kewujudan suatu surat ikatan perkongsian adalah bukti tetapi tidak kukuh;
- (d) bagaimana keuntungan dikongsi iaitu asas pembahagian untung dan rugi perkongsian itu; siapa yang berhak kepada bahagian tersebut; dan siapa bertanggungjawab terhadap kerugian;
- (e) penama pada akaun bank perkongsian; orang yang diberi kuasa untuk membuat pengeluaran daripada akaun bank; penandatanganan cek dan sama ada terdapat apa-apa had yang dikenakan terhadap penandatanganan tertentu;
- (f) nama yang tertera pada kepala surat perniagaan perkongsian, premis perniagaan, dalam direktori perniagaan; dalam daftar SSM;
- (g) adakah pemiutang mengetahui kewujudan suatu perkongsian itu;

- (h) apakah aturan yang ditetapkan berkaitan saraan ahli-ahli kongsi (jika ada), keuntungan yang dikongsi dan ambilan;
- (i) apakah peranan setiap ahli kongsi secara individu terhadap aset perniagaan;
- (j) apakah kedudukan pada pembubaran atau kematian seorang ahli kongsi;
- (k) apakah modal (jika ada) yang telah disumbangkan oleh setiap ahli kongsi secara individu dan apakah kadar faedah yang dibenarkan terhadap ahli kongsi tersebut;
- (l) bagaimana kepentingan setiap ahli kongsi secara individu dikendalikan dalam buku-buku dan akaun-akaun perkongsian tersebut;
- (m) adakah seorang individu yang mengaku sebagai ahli kongsi melaksanakan hak dan tanggungjawab sebenar sebagai ahli kongsi atau adakah beliau bertindak sebagai prinsipal (seseorang dengan kuasa eksekutif) atau seorang pekerja. Ia adalah untuk menentukan jika dia mempunyai bahagian pada keuntungan perniagaan.

6.3 Pemilikan bersama dan perkongsian

Seorang pemilik bersama suatu harta (bangunan atau tanah) tidak semestinya menjadi ahli kongsi. Perbezaan utama antara pemilikan bersama dan perkongsian adalah seperti berikut:

Butiran	Pemilikan bersama	Perkongsian
Perjanjian	Suatu perjanjian tidak semestinya boleh menyebabkan pemilikan bersama terhadap suatu harta tanah.	Suatu perkongsian adalah tertakluk kepada terma-tema secara bertulis atau lisan yang dipersetujui di antara ahli-ahli kongsi.
Perkongsian untung dan rugi	Terma-terma pemilikan bersama tidak melibatkan untung dan rugi.	Berkongsi untung/ rugi adalah suatu ciri perkongsian dan ia melibatkan suatu perniagaan dijalankan.
Pindahan kepentingan	Seorang pemilik bersama boleh memindahkan kepentingannya dengan atau tanpa persetujuan pemilik bersama lain.	Pindahan kepentingan ahli kongsi bergantung kepada surat ikatan perkongsian tersebut. Seorang ahli kongsi tidak boleh memindahkan kepentingannya tanpa

		pengetahuan atau persetujuan semua ahli kongsi lain.
Ejen	Seorang pemilik bersama tidak mempunyai kuasa yang mengikat pemilik bersama lain.	Seorang ahli kongsi merupakan seorang ejen, sama ada dinyatakan atau tersirat, kepada ahli-ahli kongsi lain.
Lien (hak undang-undang)	Seorang pemilik bersama tidak mempunyai lien terhadap harta milik bersama, untuk perbelanjaan, atau apa-apa yang boleh diperoleh daripada yang lain sebagai bahagian mereka kepada suatu hutang bersama.	Seorang ahli kongsi mempunyai lien terhadap apa-apa yang dimiliki bersama, untuk dibelanjakan atau perbelanjaan, atau apa-apa yang boleh diperoleh daripada yang lain sebagai bahagian mereka kepada suatu hutang bersama.
Hak untuk membahagikan harta	Seorang pemilik bersama boleh menuntut harta yang dimiliki dipecah bahagian di antara dirinya dan pemilik bersama lain.	Seorang ahli kongsi tidak mempunyai hak untuk pecah bahagian dalam bentuk <i>specie</i> dan dalam pembubaran suatu perkongsian, ahli kongsi itu boleh ambil tindakan undang-undang terhadap bahagiannya dalam harta perkongsian.
Tujuan perwujudan	Tujuan pemilikan bersama tidak semestinya untuk membuat suatu keuntungan atau laba.	Tujuan membentuk suatu perkongsian adalah untuk membuat keuntungan atau laba yang dikongsi antara ahli-ahli kongsi.

6.4 Surat ikatan perkongsian

- (a) Kebiasaannya suatu surat ikatan perkongsian disediakan, tetapi surat ikatan tersebut dengan sendirinya tidak menunjukkan kewujudan suatu perkongsian. Kewujudan suatu surat ikatan perkongsian semata-mata tidak

membentuk suatu hubungan di antara ahli-ahli kongsi. Jika terma-terma perjanjian tidak dilaksanakan dan dikuatkuasakan, tidak terdapat hubungan dan suatu perkongsian tidak wujud.

- (b) Suatu surat ikatan perkongsian disediakan untuk menjelaskan hak, tanggungjawab dan kepentingan ahli-ahli kongsi dan termasuk yang berikut:
- (i) amaun modal yang disumbangkan oleh setiap ahli kongsi;
 - (ii) pengagihan keuntungan dan kerugian yang dipersetujui;
 - (iii) aturan dipersetujui terhadap ambilan ahli-ahli kongsi;
 - (iv) saraan (jika ada) perlu dibayar kepada ahli-ahli kongsi;
 - (v) faedah (jika ada) atas modal yang dibenarkan kepada setiap ahli kongsi, atau yang dikenakan atasambilannya;
 - (vi) peruntukan bagi penyediaan akaun beraudit tahunan.
- (c) Suatu surat ikatan perkongsian berkuatkuasa hanya pada tarikh ia dilaksanakan. Ia boleh mempunyai tempoh tetap atau tidak ditetapkan. Suatu “perkongsian terbuka” adalah yang mana ahli-ahli kongsi tidak bersetuju untuk kekal sebagai ahli-ahli kongsi sehingga tamat suatu tempoh ditetapkan atau suatu janji tertentu diselesaikan. Ini bermaksud perkongsian tersebut boleh dibubarkan oleh mana-mana ahli kongsi pada bila-bila masa tanpa apa-apa liabiliti.
- (d) Dalam ketiadaan suatu perjanjian perkongsian rasmi untuk menunjukkan dua atau lebih orang berhasrat bagi menubuhkan suatu perkongsian untuk menjalankan suatu perniagaan bersama, tidak bermaksud suatu perkongsian tidak wujud. Suatu perkongsian boleh wujud jika ahli-ahli kongsi boleh membuktikan adanya suatu hubungan sah dalam menjalankan suatu perniagaan untuk tujuan membuat keuntungan walau pun ahli-ahli kongsi itu tidak pernah berniat untuk mewujudkan hubungan tersebut. Dalam ketiadaan suatu surat ikatan –
- (i) kebiasaannya ahli-ahli kongsi berhak kepada bahagian yang sama rata terhadap modal, keuntungan dan kerugian;
 - (ii) mereka kebiasaannya tidak berhak mendapat gaji, begitu juga faedah atas modal;
 - (iii) semua ahli-ahli kongsi berperanan dalam pengurusan.

6.5 Usaha sama

Secara amnya, suatu usaha sama tidak disifatkan suatu perkongsian. Terdapat perbezaan antara suatu usaha sama dan suatu perkongsian. Hanya apabila suatu usaha sama mempunyai asas suatu perkongsian, dalam keadaan demikian suatu usaha sama akan dianggap suatu perkongsian. Di mana suatu usaha sama ditubuhkan untuk suatu tempoh terhad atau untuk suatu perjanjian tunggal dan jika pihak-pihak terbabit bersetuju untuk berkongsi hasil kasar dan perbelanjaan berbanding berkongsi keuntungan, usaha sama itu berkemungkinan tidak membentuk suatu perkongsian.

6.6 Ilustrasi kewujudan suatu perkongsian

Contoh 1

JJM Developer Sdn. Bhd. (syarikat) telah mengenal pasti sebidang tanah untuk pembangunan rumah-rumah kedai tetapi tidak mempunyai dana diperlukan untuk membeli tanah tersebut. Syarikat telah mengatur dengan Yazid, yang mana Yazid akan membeli tanah tersebut untuk pembangunan dan syarikat akan dibayar 50% daripada untung bersih selepas projek siap. Sebagai tambahan, syarikat bersetuju untuk membantu dalam projek dan berkongsi kerugian ditanggung (jika ada). Kedua-duanya Yazid and syarikat bersetuju iaitu mereka tidak berniat untuk menubuhkan suatu perkongsian dan aturan mereka tidak dianggap suatu perkongsian.

Berdasarkan fakta-fakta kes, suatu perkongsian disifatkan wujud kerana kedua-dua syarikat dan Yazid bersetuju berkongsi keuntungan dan kerugian perniagaan. Ianya memenuhi ciri-ciri suatu perkongsian walaupun kedua-dua pihak menafikan niat dan aturan mereka menubuhkan suatu perkongsian.

Contoh 2

Anthony and Benjamin terlibat bersama dalam perniagaan menghasilkan dan menjual produk kecantikan di bawah nama firma Ant & Ben. Setiap orang daripada mereka menyumbang RM50,000 untuk memulakan perniagaan tersebut. Tiada surat ikatan perkongsian ditandatangani dan perniagaan tidak didaftarkan dengan SSM. Kedua-dua mereka bersetuju untuk berkongsi sama rata keuntungan dan kerugian perniagaan dan menyenggarakan satu akaun bank atas nama mereka bersama yang mana kedua-duanya merupakan penandatangan.

Berdasarkan fakta-fakta kes, Ant & Ben disifatkan ahli-ahli kongsi suatu perkongsian disebabkan -

- (a) kedua-dua Anthony and Benjamin bersetuju untuk berkongsi sama rata keuntungan dan kerugian walau pun dalam ketiadaan suatu perjanjian perkongsian ditandatangani atau surat ikatan perkongsian;
- (b) kedua-duanya menyumbang modal untuk memulakan perniagaan; dan
- (c) satu akaun bank bersama disenggarakan serta kedua-dua mereka merupakan penandatangan.

Contoh 3

Xavier and Yvonne memulakan suatu perniagaan pengangkutan di bawah nama Perkhidmatan Pengangkutan Cergas. Dipersetujui bahawa –

- (a) Xavier akan membekalkan modal diperlukan untuk menubuhkan perniagaan dan Yvonne akan menyelia operasi perniagaan;
- (b) Yvonne akan dibayar suatu gaji bulanan tetap dan akan menerima 20% untung bersih (jika ada) sebagai suatu insentif atau bonus selepas menolak belanja operasi manakala Xavier akan menerima baki keuntungan. Kerugian perniagaan tidak ditanggung oleh Yvonne.

Berdasarkan fakta-fakta kes, tidak wujud suatu perkongsian disebabkan –

- (a) tidak ada berkongsi keuntungan dan kerugian perniagaan di antara Xavier dan Yvonne;
- (b) kadar 20% untung bersih (selepas menolak belanja operasi, jika ada) yang diberi kepada Yvonne tidak dalam maksud berkongsi keuntungan (atau kerugian) tetapi suatu skim insentif;
- (c) Yvonne dibayar gaji tetap, wujud hubungan tuan dan orang suruhan; dan
- (d) Xavier adalah pemilik tunggal perniagaan itu dan Yvonne adalah seorang pekerja.

Contoh 4

Axcell Sdn Bhd, sebuah syarikat keluli dan Berimbun Sdn Bhd, sebuah syarikat kayu mengikat suatu perjanjian dengan Comforture Sdn Bhd, sebuah kilang perabot untuk menghasilkan dan menjual perabot. Axcell Sdn Bhd dan Berimbun Sdn Bhd masing-masing akan membekalkan keluli dan kayu gergaji kepada Comforture Sdn Bhd untuk perniagaan pembuatan perabot. Dipersetujui secara rasmi bahawa keuntungan dan kerugian daripada jualan perabot akan dikongsi secara sama rata di kalangan ketiga-tiga syarikat itu.

Berdasarkan fakta-fakta kes, suatu perkongsian wujud di antara ketiga-tiga syarikat ini disebabkan –

- (a) terdapat persatuan orang-orang (tiga syarikat);
- (b) kesemua tiga pihak-pihak itu menggabungkan hak, kuasa, harta, tenaga kerja dan kemahiran untuk tujuan menjalankan suatu perniagaan; dan
- (c) terdapat keuntungan dan kerugian dikongsi sama rata di kalangan tiga pihak-pihak itu.

Contoh 5

Suatu konsortium ditubuhkan di antara Zoux Pte Ltd, suatu syarikat asing dan Yusheng Sdn Bhd untuk mendapatkan suatu projek pembinaan di Malaysia. Setiap pihak perlu melaksanakan fungsi tertentu seperti ditetapkan dalam kontrak mereka dengan Kerajaan Negeri. Semua pendapatan dan perbelanjaan diambilkira dalam akaun-akaun konsortium. Pada akhir kontrak, keuntungan konsortium akan diagihkan berdasarkan nisbah dipersetujui iaitu 49% untuk Zoux Pte Ltd dan 51% untuk Yusheng Sdn Bhd.

Berdasarkan fakta-fakta kes, suatu perkongsian wujud di antara dua syarikat ini disebabkan –

- (a) kedua-dua pihak bersetuju atas bahagian keuntungan mereka pada nisbah 49% dan 51% apabila mereka menandatangani kontrak dengan Kerajaan Negeri; dan
- (b) semua pendapatan dan perbelanjaan daripada projek diambilkira dalam akaun konsortium.

Contoh 6

Seorang pemaju harta tanah mengikat suatu perjanjian dengan Khairil, pemilik tanah untuk membangunkan 60 unit apartmen mewah bertingkat rendah di atas tanah tersebut. Berdasarkan perjanjian itu –

- (a) Khairil merupakan pemilik berdaftar tanah itu dan memberi suatu surat kuasa wakil kepada pemaju tersebut untuk membangunkan tanah itu;
- (b) Sebagai balasan, Khairil akan menerima 25 unit apartmen siap dibina; dan
- (c) semua perbelanjaan pembangunan ditanggung oleh pemaju yang akan menerima baki 35 unit apartmen siap dibina.

Berdasarkan fakta-fakta kes, suatu perkongsian tidak wujud disebabkan –

- (a) tidak terdapat keuntungan dan kerugian perniagaan yang dikongsi di antara pemaju dan Khairil;
- (b) pengagihan pendapatan adalah pada pendapatan kasar dan bukan pada keuntungan disebabkan Khairil menerima 25 unit apartmen semata-mata

ditukarkan dengan tanahnya dan pemaju menerima 35 unit bagi membina sejumlah 60 unit apartmen; dan

- (c) tidak terdapat akaun-akaun perkongsian tetapi akaun-akaun itu disenggara oleh pemaju yang menanggung semua perbelanjaan pembangunan.

Contoh 7

Destar Sdn Bhd dan Fukurama Sdn Bhd mengikat suatu perjanjian untuk secara bersama mengemukakan suatu bidaan untuk suatu projek pembinaan. Mereka berjaya dan memperoleh kontrak tersebut. Terma-terma perjanjian adalah -

- (a) jumlah kontrak akan dibahagikan secara sama rata di antara dua pihak;
- (b) setiap pihak akan melaksanakan tanggungjawab masing-masing berdasarkan skop kerja yang ditetapkan secara jelas dalam perjanjian; Destar Sdn Bhd membekalkan bahan-bahan mentah dan aset-aset manakala Fukurama Sdn Bhd menyediakan tenaga manusia profesional dan berkemahiran; dan
- (c) perbelanjaan dilakukan oleh setiap pihak seperti dalam perjanjian itu ditanggung sendiri masing-masing.

Berdasarkan fakta-fakta kes, suatu perkongsian tidak wujud disebabkan –

- (a) tidak terdapat keuntungan dan kerugian perniagaan dikongsi di antara pihak-pihak tersebut;
- (b) jumlah kontrak yang dikongsi adalah pada peringkat pendapatan kasar; dan
- (c) tiada perniagaan bersama kerana setiap pihak menanggung sendiri kos pembekalan bahan-bahan mentah dan penyediaan tenaga kerja masing-masing.

Nota: Perkongsian tidak wujud walaupun pembida-pembida tersebut mungkin dipertanggungjawabkan secara bersama dan berasingan terhadap sebarang kecacatan.

7. Jenis-jenis Ahli Kongsi

Merujuk kepada subseksyen 19(6) ACP berkenaan, seorang bukan suatu ahli kongsi dalam suatu perkongsian sekiranya beliau tidak secara peribadi melibatkan diri dalam menjalankan perniagaan perkongsian. Secara amnya, perkongsian boleh mempunyai jenis ahli-ahli kongsi yang berbeza. Bagi tujuan pencukaian, adalah penting untuk membezakan jenis-jenis ahli kongsi dalam suatu perkongsian.

7.1 Ahli kongsi aktif

Juga dikenali sebagai ahli kongsi kerja atau ahli kongsi penuh, yang terlibat secara aktif dalam perniagaan dan pengurusan perkongsian itu. Pendapatan ahli kongsi aktif daripada perkongsian itu dikenakan cukai di bawah perenggan 4(a) ACP berkenaan sebagai pendapatan daripada punca perniagaan.

7.2 Ahli kongsi digajikan

- (a) Ahli kongsi digajikan merupakan ahli kongsi dalam suatu perkongsian yang menerima suatu gaji tetap dengan atau tanpa suatu komisen atau bahagian keuntungan tetapi tidak berkongsi kerugian perkongsian. Lazimnya ahli kongsi digajikan tidak mempunyai hak dalam muhibah perkongsian atau mengarah perkongsian itu.
- (b) Sama ada ahli kongsi digajikan adalah sebenarnya ahli kongsi suatu perkongsian merupakan satu persoalan fakta iaitu ia bergantung kepada fakta-fakta setiap kes tersendiri. Sekiranya dalam perkongsian itu sendiri beliau semata-mata seorang pekerja, pendapatannya daripada perkongsian itu dikenakan cukai di bawah perenggan 4(b) ACP berkenaan.
- (c) Oleh itu, bagi tujuan pencukaian, ahli kongsi digajikan tidak dianggap sebagai ahli kongsi penuh dan kemasukan atau persaraannya daripada perkongsian tidak menyebabkan suatu perubahan kepada perkongsian itu.

7.3 Ahli kongsi tidak aktif

Juga dikenali sebagai ahli kongsi tidur atau dorman, tidak menyertai pengendalian suatu perniagaan perkongsian. Beliau menerima suatu bahagian keuntungan perkongsian semata-mata menerusi sumbangan modalnya. Pendapatan seorang ahli kongsi tidak aktif daripada perkongsian dikenakan cukai di bawah perenggan 4(a) ACP berkenaan.

7.4 Ahli kongsi terhad

Ahli kongsi terhad semata-mata bersetuju mencarum suatu amaun tetap modal untuk perkongsian itu. Beliau tidak mengambil bahagian dalam pengurusan perkongsian dan tiada kuasa mengikat perkongsian tersebut. Bagi tujuan menentukan bahagian untung atau rugi ahli kongsi terhad, beliau dilayan sama keadaannya seperti ahli kongsi aktif atau ahli kongsi penuh. Yang demikian, pendapatan ahli kongsi terhad daripada perkongsian dikenakan cukai di bawah perenggan 4(a) ACP berkenaan.

7.5 Ahli kongsi korporat

Ahli kongsi korporat merujuk kepada suatu syarikat yang boleh menjadi ahli kongsi aktif atau ahli kongsi terhad dalam suatu perkongsian. Ahli-ahli kongsi suatu perkongsian boleh terdiri daripada syarikat-syarikat semata-mata. Pendapatan ahli kongsi korporat daripada perkongsian dikenakan cukai bawah perenggan 4(a) ACP berkenaan.

7.6 Ahli kongsi duluan

Ahli kongsi duluan di bawah perenggan 86(1)(a) ACP berkenaan adalah ahli kongsi yang mana, merupakan wakil ahli kongsi yang berada di Malaysia:

- (a) adalah penama pertama di dalam suatu perjanjian perkongsian; atau
- (b) sekiranya tiada perjanjian perkongsian, dinyatakan melalui nama atau pemula secara seorang demi seorang atau dengan duluan berbanding ahli-ahli kongsi lain dalam nama biasa firma itu.

8. Akaun-akaun Perkongsian

Akaun-akaun suatu perniagaan perkongsian kebiasaannya disediakan dengan cara yang sama seperti akaun-akaun perniagaan tunggal kecuali berikut:

- (a) Akaun-akaun modal dan ambilan bagi setiap ahli kongsi disediakan secara berasingan. Di mana pengeluaran berlebihan dari akaun modal atau ambilan seorang ahli kongsi, beliau didebitkan dengan faedah, dan bukannya dikreditkan dengan faedah, apa-apa kredit sepadan kepada akaun untung dan rugi mesti ditolak dalam pengiraan cukai pendapatan;
- (b) Pada akhir setiap tempoh perakaunan, untung atau rugi bersih diagihkan mengikut nisbah untung dikongsi seperti mana surat ikatan perkongsian itu. Setiap bahagian ahli kongsi dipindahkan ke akaun modal atau ambilan masing-masing;
- (c) Sekiranya seorang ahli kongsi berhak kepada saraan, akaun untung dan rugi didebitkan dan dikreditkan ke akaun ambilan ahli kongsi tersebut;
- (d) Apabila faedah dibenarkan atas modal ahli-ahli kongsi akaun untung dan rugi didebitkan dan dikreditkan akaun modal (atau akaun ambilan) berkaitan;
- (e) Sebaliknya, bila mana faedah dikenakan atas pengeluaran modal berlebihan, akaun untung dan rugi dikreditkan dan didebitkan akaun modal (atau akaun ambilan) berkaitan.

Adalah diperhatikan bahawa saraan ahli-ahli kongsi dan faedah atas modal adalah diperuntukkan daripada keuntungan perkongsian, dan bukan perbelanjaan perniagaan

tersebut. Butiran berkenaan didebitkan ke dalam akaun untung rugi untuk tidak dibenarkan dalam mengira pendapatan larasan sementara perkongsian itu.

9. Pengemukaan Borang Nyata Cukai Pendapatan

Keuntungan suatu perkongsian tidak dicukaikan di peringkat perkongsian. Walaupun suatu perkongsian bukan seorang yang dikenakan cukai, semua perkongsian dikehendaki untuk memfailkan Borang Nyata Cukai Pendapatan (Borang P) secara tahunan. Menurut peruntukan subseksyen 86(1) ACP, Borang P untuk setiap tahun taksiran perlu dikemukakan kepada Ketua Pengarah Hasil Dalam Negeri tidak lewat daripada 30 Jun dalam tahun berikutan tahun taksiran berkenaan.

9.1 Tanggungjawab memfailkan Borang P terletak kepada -

- (a) ahli kongsi duluan perkongsian tersebut; atau

Ahli kongsi duluan juga bertanggungjawab untuk mengeluarkan satu Pembahagian Pendapatan Perkongsian dalam Borang CP30 kepada setiap ahli kongsi. Borang CP30 perlu disediakan untuk setiap ahli kongsi bagi membolehkan mereka mengisytiharkan pendapatan perkongsian mereka dalam tempoh yang ditetapkan.

- (b) mana-mana wakil sah, ejen, pengurus atau faktor perkongsian tersebut di Malaysia sekiranya tiada wakil ahli kongsi berada di Malaysia.

9.2 Pembubaran perkongsian

Menurut subseksyen 86(3) ACP, jika suatu perkongsian dibubarkan seperti mana terhadap semua ahli-ahli kongsi, orang-orang yang merupakan ahli-ahli kongsi perkongsian sebaik sahaja sebelum pembubaran itu disifatkan kekal sebagai ahli-ahli kongsi untuk tujuan memfailkan Borang P bagi perkongsian yang dibubarkan itu.

10. Penafian

Contoh-contoh dalam KU ini adalah untuk tujuan ilustrasi sahaja dan tidak menyeluruh.

KU ini perlu dibaca bersama dengan KU No. /2021 bertajuk Pencukaian Perkongsian Bahagian – Pengiraan Dan Pengagihan Pendapatan.

**Ketua Pengarah Hasil Dalam Negeri,
Lembaga Hasil Dalam Negeri.**